

26.2.2018

Valtiokonttorin tietosuojaperiaatteet

Vahvistettu 26.2.2018

26.2.2018

Sisälllys

1. Yleistä	3
2. Tavoitteet	3
3. Ohjaavat tekijät.....	3
4. Määritelmiä.....	3
5. Periaatteet.....	4
6. Tietosuojavastuut	5
7. Tietosuojavastaava	5
8. palveluntuottajien vastuut.....	5
9. Tietosuojaan liittyvä koulutus ja ohjeet	5
10. Tiedottaminen	6
11. Tietosuojan seuranta ja raportointi.....	6
12. Tietosuojapoikkeaminen käsittely.....	6

26.2.2018

1. Yleistä

Näissä periaatteissa kuvataan Valtiokonttorin tietosuoja-asioissa noudattamia periaatteita, rekisteröityjen oikeuksia ja rekisterinpitäjän velvollisuuksista, joita Valtiokonttori noudattaa kaikessa henkilötietojen käsittelyssä. Valtiokonttori käsittelee tehtäviään hoitaessaan henkilöiden henkilötietoja heille kuuluvia perusoikeuksia ja -vapauksia kunnioittaen.

2. Tavoitteet

Valtiokonttorin tavoitteena on kaikessa toiminnassaan henkilötietoja käsitellessään varmistaa, että rekisteröityjen oikeudet toteutuvat ja henkilötietoja käsitellään lainsäädännön ja näiden periaatteiden mukaisesti.

Ennen henkilötietojen käsittelyn aloittamista Valtiokonttorissa arvioidaan niihin liittyviä riskejä ja tarvittavat hallintatoimenpiteet valitaan arvioidun riskitason mukaan. Lähtökohtana on sisäänrakennettu ja oletusarvoinen tietosuoja. Myös nykyisten henkilötietojen käsittelyä sisältävien prosessien riskit arvioidaan ja hallintatoimenpiteet valitaan vastaavalla tavalla.

Valtiokonttori ottaa huomioon tietosuojan vaatimuksen hoitaessaan tehtäviään kaikissa olosuhteissa käytetystä teknologiasta riippumatta.

Tietosuojaperiaatteita noudatetaan myös yhteistyökumppaneiden ja muiden henkilötietojen käsitelijöiden kanssa tehtävissä sopimuksissa ja sidosryhmien käyttäjille laadittavissa ohjeissa.

3. Ohjaavat tekijät

Valtiokonttorin toimintaa ohjaa voimassa oleva lainsäädäntö. Tärkeimpinä tietosuojaa ohjaavina säännöksinä ovat Euroopan unionin yleinen tietosuoja-asetus, Suomen perustuslaki, laki viranomaisen toiminnan julkisuudesta, muu henkilötietojen käsittelyä ja suojaa koskeva kansallinen lainsäädäntö.

4. Määritelmiä

Henkilötieto

Henkilötiedolla tarkoitetaan kaikkia tunnistettuun tai tunnistettavissa olevaan luonnolliseen henkilöön liittyviä tietoja. Tunnistettavissa olevana pidetään luonnollista henkilöä, joka voidaan suoraan tai epäsuorasti tunnistaa tunnistetietojen tai hänelle tunnusomaisten tekijöiden perusteella. Henkilötieto voi olla mitä tahansa tietoa, joka koskee esimerkiksi henkilön perhe-elämää, terveyttä, ammatillista toimintaansa taikka hänen taloudellista tai sosiaalista asemaansa.

Käsittely

Käsittelyllä tarkoitetaan toimintoa tai toimintoja, joita kohdistetaan henkilötietoihin joko automaattista tietojenkäsittelyä käyttäen tai manuaalisesti.

Rekisteröity

Rekisteröidyllä tarkoitetaan henkilöä, jota henkilötieto koskee.

Rekisterin pitäjä

Rekisterinpitäjällä tarkoitetaan henkilöä, viranomaista, virastoa tai muuta elintä, joka yksin tai yhdessä toisten kanssa määrittelee henkilötietojen käsittelyn tarkoitukset ja keinot.

26.2.2018

Henkilötietojen käsittelijä

Luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, viranomaista, virastoa tai muuta elintä, joka käsittelee henkilötietoja rekisterinpitäjän lukuun.

5. Periaatteet

Valtiokonttori noudattaa seuraavia periaatteita kaikessa toiminnassaan käsitellessään henkilötietoja:

Lainmukaisuus, kohtuullisuus, läpinäkyvyys

Henkilötietoja käsitellään lainmukaisesti, asianmukaisesti ja rekisteröidyn kannalta läpinäkyvästi. Läpinäkyvyyden periaatteen mukaan rekisteröidylle on

1. oltava näkyvää, miten henkilötietoja kerätään, käytetään ja muulla tavoin käsitellään
2. oltava näkyvää, missä määrin henkilötietoja käsitellään tai on tarkoitus käsitellä
3. henkilötietojen käsittelyyn liittyvä viestintä oltava helposti saatavilla ja ymmärrettävissä
4. tietoa annettaessa käytettävä selkeää ja yksinkertaista kieltä
5. tiedotettava riskeistä, säännöistä, suojatoimista, oikeuksista ja miten niitä käytetään

Käyttötarkoitussidonnaisuus

Henkilötietoja kerätään nimenomaista ja laillista tarkoitusta varten. Tämä tarkoitus ilmoitetaan rekisteröidylle henkilötietojen keräämisen yhteydessä, eikä kerättyjä tietoja myöhemmin käsitellä tämän tarkoituksen kannalta vieraalla tavalla.

Tietojen minimointi

Kaikki kerätyt henkilötiedot ovat riittäviä, olennaisia ja rajoittuvat siihen, mikä on välttämätöntä käsittelyn tarkoituksen kannalta.

Täsmällisyys

Kerätyt henkilötiedot ovat täsmällisiä ja tarvittaessa päivitettyjä. Epätarkat ja virheelliset tiedot oikaistaan tai poistetaan. Rekisteröidyillä on oikeus päästä tietoihinsa, oikaista tietoja ja poistaa tietojansa lain sallimissa rajoissa.

Säilytyksen rajoittaminen

Henkilötietoja säilytetään tunnistettavassa muodossa vain niin kauan kuin se on tarpeen henkilötietojen käsittelyn tarkoituksen toteuttamista varten. Säilytyksen rajoittamiseksi asetetaan määräaikoja henkilötietojen poistoa tai tarpeellisuuden arviointia varten.

Tietoturvallisuus

Henkilötietoja suojataan luvattomalta tai lainvastaiselta käsittelyltä sekä epätoivotulta häviämiseltä ja tuhoutumiselta.

Osoitusvelvollisuus

Valtiokonttori kykenee tarvittaessa osoittamaan noudattavansa tietosuojavelvoitteita. Henkilötietojen käsittelyyn liittyvät toiminnot suunnitellaan ja dokumentoidaan riittävällä tavalla.

Sisäänrakennettu ja oletusarvoinen tietosuojajärjestelmä

Edellä mainitut periaatteet otetaan tehokkaasti osaksi henkilötietojen käsittelyä niiden käsittelyn kaikissa vaiheissa. Tietosuojaa koskevat kysymykset otetaan huomioon jo henkilötietojen käsittelyä sisältäviä toimintoja suunniteltaessa ja tietojärjestelmiä kehitettäessä.

26.2.2018

6. Tietosuojavastuut

Valtiokonttorin pääjohtajalla on kokonaisvastuu tietosuojan järjestämisestä ja sen kehittämisestä, resursoinnista sekä riittävän valvonnan varmistamisesta.

Toimialajohtajat vastaavat oman substanssitoimintansa osalta, että henkilötietojen käsittelyssä noudatetaan Valtiokonttorin tietosuojaperiaatteita ja -ohjeita. Toimialajohtajat nimeävät tarvittaessa toimialojen tietosuojan yhteyshenkilöitä.

Prosessista vastaava esimies tai asiantuntija vastaa, että heidän vastuullaan olevien prosessien henkilötietojen käsittelyssä arvioidaan käsittelyyn liittyvät riskit ja määritellään tarvittavat riskienhallintatoimenpiteet sekä että henkilötietojen käsittely määritellään näiden periaatteiden ja Valtiokonttorin tietosuojaohjeiden mukaisesti.

Esimiehet vastaavat siitä, että heidän alaisillaan on riittävä osaaminen, ohjeistus ja asianmukaiset työkalut henkilötietojen lainmukaiseen käsittelyyn. Heidän tehtävänä on valvoa tietosuojan toteutumista henkilöstön työssä ja raportoida tietosuojan vaarantumiset sekä poikkeamat periaatteista tai ohjeistuksesta Valtiokonttorin ohjeiden mukaisesti.

Henkilöstöllä on henkilötietoja käsitellessään velvollisuus toimia henkilötietolainsäädännön sekä tietosuojaperiaatteiden ja -ohjeiden mukaisesti. Jokaisen vastuulla on raportoida havaitsemansa tietosuojan vaarantuminen tai poikkeamat periaatteista tai ohjeistuksesta Valtiokonttorin ohjeiden mukaisesti.

Valtiokonttorissa toimii tiedonhallintaryhmä, joka toimii myös tietosuoja-asioiden yhteistyöryhmänä.

7. Tietosuojavastaava

Valtiokonttorissa on pääjohtajan nimeämä tietosuojavastaava, jonka tehtävänä on antaa neuvoja ja ohjeita koskien tietosuoja säännösten mukaisia velvollisuuksia. Tietosuojavastaava seuraa, että henkilötietoja käsiteltäessä noudatetaan tietosujalainsäädännöksiä. Tietosuojavastaava on toiminnassaan riippumaton. Tietosuojavastaavan tehtävät määritellään tarkemmin tietosuojavastaavan tehtäväkuvauksessa.

8. Palveluntuottajien vastuut

Palveluntuottajina käytetään ainoastaan sellaisia tahoja, jotka toteuttavat riittävät suojatoimet rekisteröidyn oikeuksien suojelemiseksi. Palveluntuottajien kanssa tehdään turvallisuussopimukset, joissa kuvataan tietosuojalle asetetut vaatimukset ja määritellään palveluntuottajien tietosuojavastuuhenkilöt. Palveluntuottajien henkilöstön kanssa tehdään salassapitosopimukset. Valtiokonttori tekee tarvittaessa turvallisuusselvitykset henkilötietojen käsittelyyn osallistuvilla henkilöillä.

9. Tietosuojaan liittyvä koulutus ja ohjeet

Tietosuojavastaava huolehtii, että Valtiokonttorissa on riittävät ja ajantasaiset tietosuojaohjeet, jotka ovat henkilöstön saatavilla sisäisessä intrassa.

Tietosuojavastaava organisoii henkilöstölle säännöllisesti tietosuojakoulutusta.

Esimiesten velvollisuus on perehdyttää alaiset tietosuoja-asioihin ja varmistaa, että he osallistuvat tarvittaviin koulutuksiin.

26.2.2018

10. Tiedottaminen

Valtiokonttorin verkkosivuilla annetaan tietoa rekisteröityjen oikeuksista ja tietosuojan toteutumisesta Valtiokonttorin toiminnoissa. Muu tiedottaminen toteutetaan yhteistyössä Valtiokonttorin johdon, viestinnän ja tietosuojavastaavan kanssa.

11. Tietosuojan seuranta ja raportointi

Tietosuojavastaava raportoi tietosuojan toteutumisesta Valtiokonttorin johtoryhmälle vähintään kaksi kertaa vuodessa.

Tiedonhallintaryhmä ja tietosuojavastaava seuraavat säännöllisesti tietosuojan toteutumista Valtiokonttorin toiminnoista.

Jokainen henkilökuntaan kuuluva on velvollinen ilmoittamaan havaitsemastaan tietosuojaan liittyvistä puutteista, uhista tai menettelyvirheistä lähimmälle esimiehelleen, joka tarvittaessa ilmoittaa ne tietosuojavastaavalle.

Sisäinen tarkastus tarkastaa Valtiokonttorin tietosuojan toteutumista oman tarkastusohjelmansa mukaisesti.

Valtiokonttori ja sen toimialat arvioivat tietosuojan toteutumista vuosittain annettavan sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuman yhteydessä.

Valtiokonttorin tietosuojan toteutumista kuvataan vuosittain Valtiokonttorin tietotilinpäätöksessä osana vastuullisuusraporttia.

12. Tietosuojapoikkeaminen käsittely

Jokainen henkilökuntaan kuuluva on velvollinen ilmoittamaan havaitsemastaan tietosuojapoikkeamista esimiehelleen, joka ilmoittaa ne tietosuojavastaavalle.

Valtiokonttori ilmoittaa viipymättä tietosuojaloukkauksista valvontaviranomaisille ja rekisteröidyille erikseen laaditun ohjeistuksen mukaisesti.

Pääjohtaja

Timo Laitinen

Tietosuojavastaava

Juha Pietarinen

